

Kulturdepartementet,
103 33 Stockholm
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkande av utredningen för ett stärkt civilsamhälle - Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:3) Ku2016/00504/D

Remissinstans: Stockholms Stadsmission

Sammanfattning

Stockholms Stadsmission är positiva till de förslag som förs fram i betänkandet "Palett för ett stärkt civilsamhälle". Utifrån den breda ansats som anges i direktivet, lyckas utredningen väl med att ge en översiktlig bild av civilsamhället och aktuella frågor som rör dess förutsättningar att verka både som röstbärare och utförare.

Vi hade önskat fler förslag och färre bedömningar, men ser utredningen som en viktig plattform för nästa steg - att nya utredningar tillkommer med ett tydligare fokus på särskilda frågor av vikt för civilsamhället. Först då kan analysen fördjupas och leda till förslag med potential att *verkligt* förbättra civilsamhällets förutsättningar.

Synpunkter och kommentarer avseende specifika förslag

- 4.1.4 *Förslag: Statliga myndigheter ska årligen rapportera de kontakter och samråd som myndigheten har haft med det civila samhället inom ramen för sitt uppdrag och när så har bedömts relevant. Regeringen ska årligen till riksdagen rapportera de kontakter och samråd som statliga myndigheter och Regeringskansliet har haft med det civila samhället.*

Vi stödjer förslaget men önskar förtydligande angående mottagare av den årliga rapporteringen från myndigheterna. Vi instämmer med förslaget om rapportering till riksdagen men föreslår även att den årliga rapportering görs till kansliet för den sociala överenskommelsen som redan har ett uppföljningsuppdrag gällande tvärssektoriell samverkan. Rapporteringen bör utgå från EU-koden och Överenskommelsens 6 principer. Vidare bör det framgå av myndigheternas rapportering vilka sakfrågor de olika samråden behandlat samt, vid förfrågan, motivera valet av organisationer att samverka med. Dessutom förespråkar vi en breddning av den sociala överenskommelsens ramar till att omfatta samma område som politiken för det civila samhället. Att begränsa antalet arenor för samverkan på nationell nivå skulle leda till att organisationerna kan lägga sin tid på kärnverksamheten och inte på att samverka i separata myndighetsstuprör beroende av Regeringens utgiftsområden. Detta utesluter inte fler forum för samråd utifrån sakfrågor. Tvärtom så välkomnar vi de initiativ som Kulturdepartementet tagit genom införandet av "saksrådsmodellen"

- 4.2.1 *Förslag: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor får i uppdrag att arbeta med kompetenshöjande insatser gentemot statliga myndigheter, kommuner och landsting i frågor som rör civilsamhället. Uppdraget ska genomföras i samråd med relevanta aktörer, såsom Sveriges Kommuner och Landsting, högskolesektorn och civilsamhällets organisationer.*

Vi stödjer förslaget

- 4.3.2 *Förslag: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) får i uppdrag att utreda vad som hindrar underrepresenterade grupper deltagande i det civila samhällets organisationer. MUCF får vidare i uppdrag att i nära samverkan med civilsamhällets organisationer arrangera regelbundet återkommande konferenser om mångfaldsfrågor i syfte att sprida kunskap och erfarenheter. MUCF får också i uppdrag att fördela bidrag till satsningar inom det civila samhällets organisationer för att undanröja interna hinder för ökad mångfald.*

Vi stödjer förslaget

4.3.4	<p><i>Förslag: En statlig delegation tillsätts med uppdrag att i nära samverkan med civilsamhällets organisationer och berörda kommuner etablera långsiktiga lokala plattformar för det civila samhället i socioekonomiskt utsatta bostadsområden.</i></p> <p>Vi välkomnar långsiktiga och lokala satsningar i socioekonomiskt utsatta bostadsområden men föreslår att uppdraget även ska omfatta samverkan med forskningsområdet. I utredningen diskuteras det civila samhällets sociala och samhällsekonomiska värde och svårigheten att på ett evidensbaserat sätt mäta dessa värden. Modeller för socioekonomiska analyser ses som kunskap och verktyg som bör utvecklas för att kunna användas i värderingen av civilsamhällesinsatser.</p> <p>Vi ser de långsiktiga och förebyggande satsningar som rekommenderas i förslaget som</p>
-------	---

	lämpliga praktisknära forskningsobjekt för att mäta långsiktiga sociala effekter, exempelvis socioekonomiska effekter. Detta anser vi är ett underprioriterat och viktigt område för inte bara för civilsamhällets organisationer, utan för hela den svenska välfärden.
5.1.	<p><i>Bedömning: Statliga myndigheter bör inom sina respektive verksamheter bidra till att politiken för det civila samhället genomförs. Det bör i samband med arbetet med myndighetsstyrningen övervägas om ett förtydligande av att myndigheten ska samarbeta med det civila samhällets organisationer ska föras in i instruktionen för enskilda myndigheter. I de regelbundna kontakterna mellan regeringen och myndigheterna bör frågan om myndighetens samverkan med det civila samhället diskuteras.</i></p> <p><i>Förslag: Ett tillägg görs i bestämmelsen i myndighetsförordningen om myndigheters skyldighet att samarbeta med myndigheter och andra så att det anges att samarbetet med andra även ska omfatta det civila samhällets organisationer när det är relevant för genomförandet av myndighetens uppdrag.</i></p> <p><i>Vid varje rekrytering av en myndighetschef ska ansvarigt departement överväga om kunskap om och erfarenhet från det civila samhället ska ingå i den kravprofil som upprättas, antingen som ett krav eller som en merit.</i></p>
5.1.3	<p><i>Förslag: Det införs ett krav i kommittéförordningen på att om förslagen i ett betänkande har betydelse för villkoren för det civila samhällets organisationer ska konsekvenserna i det avseendet redovisas i betänkandet. Det införs också ett krav i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning om att förvaltningsmyndigheter i samband med regelgivning som kan påverka organisationer inom det civila samhället ska göra en konsekvensutredning avseende vilka effekter som ett genomförande av de nya eller ändrade reglerna får för dessa organisationer.</i></p> <p>Vi stödjer förslagen 5.1 och 5.1.3</p> <p>Vi anser att utgångspunkten bör vara att <i>alla</i> myndigheter ska samverka med civilsamhället och att de myndigheter som väljer att avstå på grund av "bristande relevans för uppdraget", ska motivera detta val. Detta då vi, likt utredningen, konstaterar att flera av myndigheterna saknar kunskap om det civila samhällets organisationer och vilka områden olika organisationer verkar inom. De huvudsakliga uppdrag som olika myndigheter arbetar utifrån bör således relateras till politiken för det civila samhället. Ett tvärsektorielt perspektiv bör präglade det som olika myndigheter gör.</p>
5.1.4	<p><i>Förslag: En översyn ska göras av kriterierna för stöd ur Allmänna arvsfonden enligt lagen om Allmänna arvsfonden, i syfte att möjliggöra långsiktigt stöd.</i></p> <p>Vi stödjer förslaget</p>
5.1.5	<p><i>Bedömning: Civilsamhällets organisationer bör inkluderas som målgrupp i relevanta myndigheters förenklingsarbete.</i></p> <p><i>Förslag: Tillväxtverket får i uppdrag att i sin årliga uppföljning av vissa myndigheters förenklingsarbete också, i relevanta fall, efterfråga åtgärder avsedda att förenkla för civilsamhällets organisationer.</i></p>

	Vi stödjer förslaget
5.2.8	<p><i>Förslag: Det ska utredas om det bör införas en författningsreglerad definition av arbetsintegrerande sociala företag.</i></p> <p>Vi stödjer förslaget</p>
6.2.1	<p><i>Förslag: Upphandling av sociala tjänster eller andra särskilda tjänster vars värde understiger tillämpligt tröskelvärde och som inte har ett gränsöverskridande intresse ska inte omfattas av den nya lagen om offentlig upphandling. LOU-direktivets möjlighet till reserverade kontrakt för vissa tjänster i offentliga upphandlingar införs i svensk lagstiftning.</i></p> <p><i>Bedömning: Det bör övervägas att utforma ett regelverk som ger möjlighet att reservera valfrihetssystem för civilsamhällets organisationer.</i></p> <p>Vi stödjer förslaget</p>
6.2.3	<p><i>Förslag: Upphandlingsmyndigheten får i uppdrag att inom ramen för framtagandet av upphandlingskriterier särskilt beakta de mervärden som civilsamhällets organisationer erbjuder.</i></p> <p><i>Upphandlingsmyndigheten får också i uppdrag att bjuda in relevanta organisationer från det civila samhället att delta i arbetet med att utveckla kriterier till upphandlande myndigheter inom olika verksamhetsområden, där civilsamhällets organisationer erbjuder tjänster.</i></p> <p>Vi stödjer förslaget</p>
6.2.5	<p><i>Förslag: Upphandlingsmyndigheten får i uppdrag att utarbeta en vägledning till upphandlande myndigheter för att underlätta för civilsamhällets organisationer att delta i offentlig upphandling. Upphandlingsmyndigheten får även i uppdrag att organisera återkommande utbildningstillfällen och nätverksträffar för beställare, upphandlare och företrädare för civilsamhällets organisationer.</i></p> <p>Vi stödjer förslaget</p>
6.5	<p><i>Förslag: Den nationella upphandlingsstatistiken ska kompletteras med uppgifter om civilsamhällets deltagande i offentlig upphandling. Konkurrensverket får i uppdrag att redovisa uppgifter om civilsamhället i upphandlingsstatistiken.</i></p> <p>Vi stödjer förslaget</p>
7.6.3	<p><i>Bedömning: Information och stöd på nationell, regional och lokal nivå som vänder sig till civilsamhället bör vara enkel att finna och lätt att känna igen sig i.</i></p>

	<p><i>Förslag: Relevanta statliga myndigheter får i uppdrag att tydliggöra och anpassa informationen och stödet för att möta civilsamhällets behov.</i></p> <p><i>Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) får i uppdrag att inom ramen för arbetet i MUCF:s myndighetsnätverk och tillsammans med deltagande myndigheter utveckla och samordna strukturen på den information som statliga myndigheter erbjuder civilsamhället på sina webbplatser.</i></p> <p>Vi stödjer förslaget men anser att målgruppen för anpassning och tydliggörande av information, d v s civilsamhället, själva bör vara delaktiga i att definiera sina behov.</p>
7.6.4	<p><i>Bedömning: Det administrativa stödet bör inriktas på information och stöd som civilsamhällets organisationer behöver i olika skeden när en organisation vill utveckla själva organisationen eller inriktningen på den egna verksamheten.</i></p> <p><i>Förslag: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor får i uppdrag att, tillsammans med företrädare för myndigheter, Sveriges Kommuner och Landsting och civilsamhället, ta fram en webbaserad guide av typen "vanliga frågor" med utgångs- punkt i avgörande skeden. Guiden ska också ge information om olika finansieringsformer, däribland EU-fonder.</i></p> <p>Vi stödjer förslaget</p>

Stockholm 2016-06-30

Marika Markovits, direktor
Stockholms Stadsmission